

Κοροναϊός : Υπάρχει μόνιμη ανοσία για τους αναρρώσαντες ασθενείς από Covid-19;

Η ανάπτυξη ισόβιας ανοσίας μετά την προσβολή από τον κοροναϊό SARS-CoV-2 δεν είναι γνωστή.

Πρόσφατο άρθρο (11/5/2020) στο περιοδικό JAMA περιγράφει τη γνώση που έχουμε μέχρι σήμερα για την ανοσία που έχει ένας άνθρωπος ύστερα από λοίμωξη από τον κοροναϊό.

Οι καθηγητές της Ιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Βασιλική Παππά, Ευάγγελος Τέρπος και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα κυριότερα σημεία του άρθρου.

Η λοίμωξη COVID-19 ακολουθείται από την ανάπτυξη IgG και IgM αντισωμάτων σε διάστημα ημερών ή εβδομάδων από την έναρξη των συμπτωμάτων.

Οι μελέτες μέχρι σήμερα έχουν δείξει ότι οι ασθενείς με σοβαρή μορφή της νόσου είχαν υψηλότερους τίτλους αντισωμάτων.

Παρ' όλα αυτά, η παρουσία αντισωμάτων και οι υψηλοί τίτλοι δε σχετίζονται πάντοτε με την κλινική βελτίωση της νόσου.

Ένα σημαντικό ερώτημα είναι αν υπάρχουν ασθενείς που αποτυγχάνουν να αναπτύξουν αντισώματα κατά του ιού.

Τα πρώτα δεδομένα δείχνουν ότι σχεδόν όλοι οι ασθενείς που νόσησαν ανέπτυξαν αντισώματα έναντι του ιού.

Στη μεγαλύτερη μελέτη που δημοσιεύτηκε μέχρι σήμερα, σε 285 ασθενείς που νοσηλεύτηκαν για σοβαρή Covid-19 λοίμωξη σε κινέζικο νοσοκομείο (Chongqing Medical University), όλοι ανέπτυξαν αντισώματα μέσα στις 2 με 3 εβδομάδες από την έναρξη των συμπτωμάτων (<https://www.nature.com/articles/s41591-020-0897-1>).

Οι ερευνητές στη συνέχεια μελέτησαν άλλους 69 ασθενείς που έκαναν εισαγωγή στο νοσοκομείο με λοίμωξη COVID-19 και μετρούσαν αντισώματα σε αυτούς κάθε 3 ημέρες.

Βρήκαν ότι οι 67 (97%) ανέπτυξαν αντισώματα μέσα σε 20 ημέρες από την έναρξη των συμπτωμάτων.

Ωστόσο, ερωτηματικό παραμένει αν οι ασθενείς που δε νοσηλεύονται, αλλά έχουν συμπτώματα από Covid-19 αναπτύσσουν αντισώματα σε τόσο μεγάλα ποσοστά, όπως και ποια είναι η ανοσολογική απόκριση ανθρώπων που βρέθηκαν θετικοί στο τεστ για κοροναϊό, αλλά δεν είχαν κανένα σύμπτωμα.

Αυτό το οποίο είναι βέβαιο είναι ότι το φορτίο του ιού αυξάνει νωρίς κατά την διάρκεια της νόσου και στη συνέχεια μειώνεται παράλληλα με την ανάπτυξη αντισωμάτων, τις επόμενες 2-3 εβδομάδες.

Υπάρχει δυσκολία να καλλιεργηθεί ο ιός από το ρινοφαρυγγικό έκκριμα κατά τη διάρκεια της πρώτης εβδομάδας της ήπιας μορφής της νόσου, ενώ δεν είναι γνωστός ο χρόνος κατά τον οποίον ένας ασθενής μπορεί να διατηρεί ανιχνεύσιμο τον ιό.

Είναι ενδιαφέρον ότι ο ιός μπορεί να ανιχνεύεται αρκετές ημέρες ή και εβδομάδες μετά την αποδρομή των συμπτωμάτων, σε πολύ μικρή συγκέντρωση, αλλά αυτό δε φαίνεται να αποτελεί σημαντικό κίνδυνο για τη μετάδοσή του.

Η διάρκεια της παραμονής των εξουδετερωτικών αντισωμάτων κατά του ιού δεν είναι γνωστή.

Σε άλλους κοροναϊούς, όπως για παράδειγμα στη λοίμωξη από το SARS-CoV-1 (τον ίο που προκαλεί το SARS), η συγκέντρωση των IgG αντισωμάτων παρέμεινε υψηλή για διάστημα 4-5 μηνών, ενώ στη συνέχεια παρατηρήθηκε σταδιακή πτώση εντός των επόμενων 2-3 ετών.

Ομοίως, εξουδετερωτικά αντισώματα μετά τη λοίμωξη από τον κοροναϊό MERS παρέμειναν μέχρι και 34 μήνες σε αναρρώσαντες ασθενείς.

Καλώς σχεδιασμένες προοπτικές μελέτες με μεγάλο αριθμό ασθενών που ανέρρωσαν από Covid-19 και που παρακολουθούνται στην πορεία του χρόνου είναι απαραίτητες για να διερευνηθεί η πιθανότητα μόνιμης ανοσίας και να γνωρίζουμε αν οι άνθρωποι αυτοί μπορεί να νοσήσουν εκ νέου από τον ίο.

Τέτοιες μελέτες γίνονται και στη χώρα μας από το ΕΚΠΑ.

Συμπερασματικά, τα υπάρχοντα περιορισμένα δεδομένα ως προς την αντισωματική απάντηση κατά του SARS-CoV-2 υποδηλώνουν ότι η ανάρρωση από τη λοίμωξη Covid-19 καταλείπει ανοσία που προστατεύει από το ενδεχόμενο υποτροπής της νόσου, τουλάχιστον προσωρινά.

Παρά ταύτα, η ανοσολογική απάντηση κατά της Covid-19 δεν έχει πλήρως διευκρινιστεί και τα δεδομένα για την ανοσία μετά τη λοίμωξη είναι ελλιπή.

Εν μέσω αυτής της παγκόσμιας κρίσης, η καλώς σχεδιασμένη και στοχευμένη επιστημονική έρευνα θα συμβάλει ουσιαστικά στο σχεδιασμό και στην τακτική που πρέπει να ακολουθήσουμε για την προστασία της δημόσιας υγείας.

(Πηγή πληροφοριών: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών)